

Казки про добро і зло

КІНЬ

Кінь

Був собі кінь, не дуже гарний, підліток, непоказний, та у розумного хазяїна все тяг та тяг чи то на панщині, чи на хазяйській роботі і в сусі, і в бороні, і в возі,

І в санях, і з хлібом, і з соломною, або де з чим попало, все помаленьку совпається то ступою, то шлаптю, а іноді і навзаводі, коли того треба. Інші коні чепурні, веселі, гарні і молоді, часом басують, а часом, на гору обоз важким возом заупиревавши, стануть, або на дибки спиняться, або вивернуться із оглобель, а сей все везе та везе: бо він у час погодований, напоений; під час овесцю або іншого якого зерна поїсть; віз справний, на возі положено по силі; хазяїн не все його понука, а деколи дає і опочинок. Дивуються люди та й хазяїн ним не нахвалиться.

От якось попався той кінь іншому хазяїну. Що поїде він на йому, то все й каже:

— Досталася хвалена шкапина. Людські коні як коні, а це, боронь боже, який ледащо вдався — ні бігти, ні ступою. Бодай вас, що ви його хвалили! Та я не так з ним справлюсь!

Запряже, на гору скоком на йому. Кінь біжить-біжить та й стане, а там з половини гори задом, задом, поки вдержить віз. Він його по ребрах палюкою, а кінь побіжить та й назад; він ще по ребрах — кінь рвоне, та не в силу, стане уп'ять, та на дибки, а там набік — і поламав оглоблю.

— Що це зробилось коневі?— казали. За ним цього не було.

— Дивіться, братця,— каже хазяїн зустрічним людям,— що мені з ним робити? Уже я, б'ючи, і рук одстав.

— Еге, панотче,— каже йому один,— та його хомутом душить, черезсіделень високо.

А другий каже:

— Та гляди, небоже, чи годував ти його сьогодні, або чи пив він: бач, як перепався.

А третій: — Та глядіть, хлопці, який важкий віз, та яка справа! Те колесо гальмує, те скрипить, непідмазане, ото і теліпаються. Ні, чоловіче, ми цього коня знаємо: кінь як кінь, та за плохою справою і без доброго корму як йому везти і по рівному, а ти ще хочеш, щоб він біг на гору з важким возом.